

Luonnonsuojelulain 35 §:n mukainen lausunto, Haitinkankaan tuulivoimahanke, Elements Suomi Oy, Suomijärven (FI0200029, SPA) Natura-alue, Karvia

Elements Suomi Oy on pyytänyt 3.2.2026 Lupa- ja valvontavirastolta (myöhemmin myös LVV) lausuntoa Haitinkankaan tuulivoimahankkeeseen liittyvästä Natura-arvioinnista. Natura-arviointi on päivätty 27.11.2025 ja sen on laatinut Sitowise Oy. Hanke sijoittuu kokonaan Suomijärven (FI0200029, SPA) Natura-alueen läheisyyteen.

1 Suomijärven (FI0200029, SPA) Natura 2000-alue

Suomijärven Natura-alue (SPA, FI0200029) on humuspitoinen järviallas, joka on umpeenkasvanut toistuvien vedenlaskujen seurauksena. Järvi sijaitsee Suomijoen-Karvianjoen vesistön yläjuoksulla. Suomijärvi on linnustollisesti edustava ja monipuolinen kokonaisuus. Alueen linnusto on poikkeuksellisen monipuolinen ja vesieliöstö runsas. Alue on tärkeä pesimä- ja muutonaikainen levähdyspaikka linnuille. Alue sisältyy lähes kokonaan valtakunnalliseen lintuvesien suojeluohjelmaan.

Natura-alueen suojelutavoitteet ovat tietolomakkeen tiivistelmän mukaisesti seuraavat:

Alueella vallitseva lajien sekä niiden elinympäristöjen tila säilytetään alueen käyttöä ohjaamalla.

Lajin elinympäristön laatua tai lajin populaation elinvoimaisuutta parannetaan ennallistamis- ja hoitotoimenpitein.

Kaikki tietolomakkeen taulukossa 3.2 mainitut lajit kuuluvat alueen suojeluperusteisiin ja kaikkien näiden osalta suojelutavoitteena on vähintäänkin alueen merkityksen säilyttäminen.

1.1 Natura-arviointi

Arvioinnin kohteena oleva hanke

Natura-arvioinnissa hankkeen vaikutuksia Suomijärven Natura-alueeseen arvioidaan lähtökohtaisesti laajimman toteutusvaihtoehdon, eli VE1:n kautta. Vaihtoehdossa hankealueelle rakennetaan 16 tuulivoimalaa (14 Karvialle ja 2 Parkanoon) ja enintään 354 hehtaarin kokoinen aurinkovoima-alue (Karvialle). Tuulivoimalat ovat lähimmillään 2550 metrin päässä Natura-alueen rajasta ja aurinkovoimalle osoitetut alueet noin 1400 metriä Natura-alueen rajasta. Hankkeen sähkönsiirtovaihtoehdot ovat lähimmillään 295 metriä Natura-alueen rajasta.

Sähkönsiirto kantaverkkoon toteutetaan 110 tai 400 kV:n ilmajohtolla. Vaikutukset arvioidaan 400 kV:n voimajohtolle, koska sen vaikutukset ulottuvat 110 kV:n voimajohtoa laajemmalle alueelle. Hankkeen sähkönsiirto on suunniteltu sijoitettavaksi Fingrid Oyj:n suunnitteleman ja vuosina 2026-2029 rakennettavan Kristiinankaupunki-Nokia 400 + 110 kV:n voimajohton rinnalle hankealueen pohjoispuolelle. Natura-arviointi kattaa molemmat sähkönsiirtovaihtoehdot SVE1 ja SVE3.

Sähkönsiirtovaihtoehdossa SVE1 sähkönsiirto kantaverkkoon toteutetaan 400 kV:n voimajohtolla Fingridin Kuivasjärven itäpuolelle suunnitteleman sähköaseman (Parkanon pohjoinen suunnittelualue) kautta. Voimajohtoreitti lähtee hankealueen sähköasemalta kohti pohjoista ja liittyy Fingridin suunnitteleman Kristiinankaupunki-Nokia 400 + 110 kV:n voimajohtoon rinnalle Matolammin lounaispuolella. Matolammilta voimajohtot kääntyvät koillisen suuntaan kääntyen Alkkianvuoren luoteispuolelta idän suuntaan.

Sähkönsiirtovaihtoehdossa SVE2 sähkönsiirto kantaverkkoon toteutetaan 400 kV:n voimajohtolla Fingridin Marjakeitaan pohjoispuolelle suunnitteleman sähköaseman (Kankaanpään suunnittelualue) kautta. Voimajohtoreitti lähtee hankealueen sähköasemalta lännen suuntaan sijoittuen Fingridin suunnitteleman Kristiinankaupunki-Nokia 400 + 110 kV:n voimajohtoon rinnalla.

Arvioinnissa esitetty näkemys Natura-alueeseen kohdistuvista vaikutuksista

Keskeisimpinä lähtöaineistoina arvioinnissa käytettiin seuraavia:

- Suomijärven Natura-tietolomake (päivitetty 11/2007) (Metsähallitus 2007)
- Suomijärven NATA-arviointi (päivitetty 1/2020) (Metsähallitus 2020)
- Suomijärven Natura-alueen paikkatietorajaus (Suomen ympäristökeskus 2025)
- Maanmittauslaitoksen (2025) kartta- ja ilmakuva-aineistot
- Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen YVA-ohjelma (Rejlers Oy 2024a) sekä siitä annetut lausunnot
- Suomen lajitietokeskuksen (2025) tiedot suojeluperusteina olevasta lajistosta.
- Haitinkankaan hankkeen vuosien 2024 ja 2025 kevät- (Rejlers 2024b, Ahlman ym. 2025a) ja vuosien 2023 ja 2025 syysmuuttoselvitykset (Ahlman 2023a, Koutonen ym. 2025) sekä vuosien 2023 ja 2025 päiväpetolintuseurannat (Ahlman ym. 2023b, Ahlman 2023c, Ahlman ym. 2025b, Ahlman ym. 2025c, Ahlman ym. 2025d)
- Haitinkankaan hulevesiselvitykset ja kuormitusarviot toteuttamisvaihtoehdolle VE2 aurinkovoimaloiden osalta ja toteuttamisvaihtoehdon VE1 mukaisille tuulivoimaloille (Sitowise 2024 ja 2025)

Arviointi on tehty asiantuntija-arviona. Vaikutusten kohdentumisessa hyödynnettiin paikkatietotarkasteluja siitä, miten hankkeen rakenteet sijoittuvat Natura-alueeseen ja lajiesiintymiin. Arviointi kohdistettiin Natura-alueen suojeluperusteena oleviin lintulajeihin. Suojelun perusteena on yhteensä 29 lintulajia, joista 17 esiintyy pesivinä/lisääntyvinä, 9 levähtävinä ja 3 sekä pesivinä/lisääntyvinä että levähtävinä.

Pesimälinnuston osalta vaikutusten arvioinnissa on keskeisimmiksi tarkasteltaviksi vaikutusmuodoiksi tunnistettu elinympäristömuutokset, tuulivoimaloiden ja voimajohtojen muodostama törmäysriski (suurikokoiset lajit) sekä rakentamisen häiriövaikutukset. Elinympäristömuutosten tarkastelussa on keskitytty niihin lajeihin, joilla ravinnonhankinta-alueet voisivat ulottua tuotantoalueelle. Elinympäristömuutoksia ja häiriövaikutuksia on pohdittu eri lajien elinpiirin koon sekä lajien käyttämien elinympäristöjen sijainnin sekä

hanketoimintojen sijainnin välisen suhteen kautta. Laajemmin liikkuvien lajien osalta lajeille soveltuvia ravinnonhankintaan soveltuvia elinympäristöjä on tunnistettu kartta- ja ilmakuvatulkinnan pohjalta.

Muuttolinnuston osalta vaikutusten arvioinnissa on keskitytty tuulivoimaloiden estevaikutukseen, tuulivoimaloiden ja sähkönsiirron voimajohtojen muodostamaan törmäysriskiin (suurikokoiset lajit) sekä rakentamisen häiriövaikutuksiin. Arvioinnissa on otettu huomioon mm. lintulajien/lajiryhmien muuttokausien päämuuttosuunnat, eri lajien muuton yleiskuva, hankkeen toimintojen etäisyys Natura-alueesta ja niiden sijoittuminen suhteessa päämuuttosuuntiin. Olennaisena lähtötietona ovat olleet myös kirjallisuustiedot tuulivoiman estevaikutuksesta eri lajeihin/lajiryhmiin ja lajien törmäysriski.

Yhdessäkään tuotantoalueen hankevaihtoehdossa ei tunnistettu merkittäviä heikentäviä Natura-alueen suojeluperustelajeihin kohdistuvia vaikutuksia. Hankevaihtoehtojen välillä löytyy kuitenkin eroja. Vaikutukset ovat suuremman hankekoon vuoksi suurimmat vaihtoehdossa VE1, pienemmät vaihtoehdoissa VE2 ja pienimmät vaihtoehdossa VE3. Voimajohtolinjan vaihtoehdolla SVE3 ei ole vaikutuksia, ja vaihtoehdolla SVE1 on lähes kaikkiin suojeluperusteina oleviin lajeihin kohdistuvia korkeintaan vähäisiä rakentamisaikaisia häiriövaikutuksia.

Vaikka hanke sijoittuukin selvityksissä (Ahlman 2023a, Ahlman ym. 2025a, Koutonen ym. 2025, Rejlers 2024b) havaittuihin muuttolinnuston alueellisiin muuttosuuntiin Natura-alueelta nähden (pääasiassa koillis-lounas ja pohjois-eteläsuuntaisia lentoja), ei hanke kuitenkaan muodosta rakenteeltaan yhtenäistä estettä, jota muuttolinnusto ei voisi helposti läpäistä, kiertää tai ylittää.

Voimajohtolinja ei muodosta suoria elinympäristövaikutuksia Natura-alueen suojeluperustelajeille. Voimajohtoihin kohdistuva törmäysriski kohdistuu lähinnä suurikokoisiin lintulajeihin. Natura-alueen suojeluperusteina olevia suuria lintulajeja alueella ovat laulujoutsen, kurki, merikotka ja sääksi. Suomijärven pesimälinnustoon kohdistuvaa potentiaalia törmäysriskiä tarkasteltaessa voidaan todeta, että Natura-alueen ja reittivaihtoehdon SVE1 väliin sijoittuu vähintään 300 metrin suojavyöhyke. Suojavyöhyke on pääasiassa metsäinen, ja metsäisen suojavyöhykkeen jälkeen lintujen lentokorkeudet ovat todennäköisesti jo voimajohtojen yläpuolella. Lisäksi reittivaihtoehto SVE1 sijoittuisi pääosin Fingridin Kristiinankaupunki-Nokia voimajohtoaukean yhteyteen, joten uutta voimajohtokäytävää rakennetaan vain osalta voimajohtoreittiä.

Aurinkopaneelialueiden tunnistettiin aiheuttavan korkeintaan vähäisiä elinympäristömuutoksista koituvia vaikutuksia. Vaikutukset tapahtuvat lintujen mahdollisilla ruokailualueilla. Vaikutukset koskevat pesimälajistosta suohaukkoja, laulujoutsenia ja kurkia ja muuttolajiston osalta laulujoutsenia. Vaikutukset muodostuvat niiltä alueilta, joilla aurinkovoimaloita sijoitetaan pelloille tai entisille turvetuotantoalueille. Vaikutukset on todettu korkeintaan vähäisiksi etäisyyden vuoksi, ja lähialueet tarjoavat runsaasti vastaavia ruokailuympäristöjä.

Tuuli- ja aurinkovoimaloiden ja sähkönsiirron vaikutukset linnustoon tunnetaan melko hyvin, joskin uusia tutkimuksia aiheesta julkaistaan jatkuvasti. Linnustovaikutusten arvioinnin epävarmuus liittyy linnuston selvitystietoihin sekä lajistossa esiintyvään vuosien väliseen vaihteluun. Yhteisvaikutukset muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa on arvioitu saatavilla olevan tiedon perusteella. Epävarmuus yhteisvaikutusten arvioinnissa liittyy siihen, mitkä tarkastelluista hankkeista toteutuvat ja millaisina. Lähtöaineistoon ja arviointiin ei ole tunnistettu liittyvän sellaisia epävarmuuksia, joiden perusteella arvioinnin johtopäätöksiä ei olisi mahdollista tehdä.

Koska hankkeesta ei ole arvioitu syntyvän merkittäviä kielteisiä vaikutuksia Natura-alueen suojeluperusteena oleville lajeille, ei lieventäville toimenpiteille tai niiden seurannalle ole nähty tarvetta.

1.2 Lupa- ja valvontaviraston lausunto Natura-arvioinnista

Natura-arvioinnin asianmukaisuus

Natura-arviointi on luontodirektiivin 6 artiklan 3 kohdan mukaan tehtävä asianmukaisella tavalla. Luontodirektiivin 6 artiklan 3 kohdassa edellytetty arviointimenettely on toimeenpantu luonnonsuojelulain 35 §:llä. Luonnonsuojelulain 35 §:n mukaisen arviointi- ja lausuntomenettelyn tehtävänä on tuottaa objektiivista tietoa viranomaiselle sen varmistamiseksi, että hanke ei yksin tai yhdessä muiden hankkeiden tai suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä Natura-alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja.

Oikeuskäytännön mukaan asianmukainen arviointi sisältää täydellisiä, täsmällisiä ja lopullisia toteamuksia ja päätelmiä, joilla voidaan hälventää kaikenlainen perusteltu tieteellinen epäily ehdotettujen töiden vaikutuksista kyseessä olevaan alueeseen (mm. asiat C-236/01, kohdat 106 ja 113, C-127/02, kohta 59, C-304/05, kohta 69). Arviointia ei voida pitää asianmukaisena, jos alueen luontotyyppejä ja lajeja koskevat tiedot puuttuvat tai ne eivät ole luotettavia eivätkä ajantasaisia (mm. asia C-43/10, kohta 115). Natura-arvioinnin tulee muodostaa itsenäinen kokonaisuus, jossa johtopäätökset perustellaan täsmällisiin tieteellisiin seikkoihin perustuen. Vaikutukset suojelun perusteena oleviin luonnonarvoihin tulee arvioida yksin ja yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa (mm. asiat C-127/02, C-6/04, C-98/03, C-538/09).

Lupa ja valvontavirasto katsoo, että Natura-arviointia voidaan pitää riittävänä ja asianmukaisesti laadittuna sen arvioimiseksi, heikentääkö arvioitu hanke niitä luonnonarvoja, joiden perusteella Suomijärven (FI0200029, SPA) alue on hyväksytty Natura 2000 -verkostoon.

Arvioinnin toteuttamistapa

Arvioinnissa esitetty kuvaus hankkeesta on riittävän yksityiskohtainen, jotta hankkeen vaikutukset Natura-alueen suojeluperusteena oleviin lajeihin voidaan tunnistaa. Arvioinnin tukena käytetyt aineistot ovat osin riittäviä ja ajankohtaisia. Arvioinnissa ei ole käytetty muun muassa vuosina 2011 ja 2018 tehtyjä linnustonselvityksiä Suomijärven alueelta, jolloin Natura-alueen linnuston nykytilaan jää epävarmuuksia, joihin hankkeessa tehdyt

selvitykset eivät täysimääräisesti kykene vastaamaan. Näitä selvityksiä ei ilmeisesti ole hyödynnetty arvioitaessa esimerkiksi Natura-alueen linnuston kannoissa tapahtuneita muutoksia.

Hankkeen vaikutusmekanismit on tunnistettu riittävästi. Vaikutusmekanismien kohdalla on tunnistettu lajikohtaisia eroja vaikutusten muodostumisessa oikein, ja vaikutusten arvioidun muodostumisen taustana on käytetty monipuolisesti tieteellistä tietoa.

Vaikutusten merkittävyyttä on käsitelty lajikohtaisesti. Lajikohtainen tarkastelu perustuu osin hankkeessa tehtyihin luontoselvityksiin ja osin yleistykseen lajien ekologiasta. Muuttavan linnuston osalta arvioinnissa viitataan selvitysten lisäksi paljolti linnuston päämuuttoreitteihin. Lajikohtaisessa arvioinnissa arviointi kuitenkin perustetaan lähtökohtaisesti hankkeen yhteydessä tehtyihin selvityksiin.

Lajikohtaisessa tarkastelussa tuodaan Natura-alueen ympäristön ominaispiirteitä vain vaihtelevasti esille, eikä arvioinnissa ole esimerkiksi otettu huomioon sitä, että Suomijärven Natura-alue on osa maakunnallisesti arvokasta linnustokokonaisuutta (MAALI), joka ulottuu Natura-aluetta huomattavasti laajemmalle alueelle. Tarkastelua ei ole tehty kattavasti erityisesti siitä, miten Natura-alueella pesivät lajit käyttävät Natura-alueen ulkopuolisia alueita. MAALI-kokonaisuuden tarkastelulla olisi voitu vastata tähän puutteeseen arvioinnin kattavuudessa, sillä Natura-alueen linnut käyttävät todennäköisesti MAALI-selvityksessä tunnistettua aluetta osana elinkiertoaan.

Arvioinnissa ei ole tunnistettu sitä, että suojeluperusteena levähtävänä oleva sääksi käsittää myös lähialueen sääksireviirit, jotka käyttävät Natura-aluetta esimerkiksi ruokailuun. Arvioinnissa sääkseen kohdistuvia vaikutuksia on käsitelty vain muuttavien yksilöiden osalta. Arvioinnista täten puuttuu tarkastelu siitä, miten SVE1 voimajohtolinjan sijoittuminen vaikuttaa hankkeen pohjoispuolella sijaitsevan sääksireviirin yksilöiden ravinnonhankintalentoihin Suomijärvelle ja täten Natura-alueen suojeluperusteisiin.

Vaikutusten merkittävyyden määrittämiseksi käytettyä menetelmää ei avata selkeästi Natura-arvioinnissa. Lajikohtaisessa tarkastelussa esitetään paikoin toteamuksenomaisesti asiantuntijan tekemä arvio vaikutusten merkittävyydestä, mutta systemaattisen arvioinnin askeleiden puuttuessa arvioinnin läpinäkyvyys kärsii ja jää heikoksi. Arvioinnissa ei esimerkiksi systemaattisesti osoiteta, mikä on tarkasteltavan vaikutuksen suuruus, tyyppi, laajuus, kesto, voimakkuus, ajoitus, todennäköisyys ja kunkin luontotyypin ja lajin haavoittuvuus.

Hankkeen yhteisvaikutusten arvioinnissa ei ole otettu huomioon tuotannossa olevaa Jäkäläkankaan tuulivoimahanketta, joka sijaitsee Karvian kunnan koillisosassa.

Vaikutustenarvioinnissa on tunnistettu arvioinnin keskeisimmät epävarmuustekijät tyydyttävästi.

Arvio vaikutuksista Suomijärven (FI0200029, SPA) suojelutavoitteisiin

Suomijärven Natura-alueen suojelutavoitteisiin kuuluu sen suojeluperusteisten lajien sekä niiden elinympäristöjen tilan säilyttäminen, lisääminen sekä parantaminen. Arvioinnin kohteena oleva toiminta, eli tuulivoiman käyttöönotto ja sähkönsiirron toteuttaminen ei täten ole Natura-alueen suojelutavoitteiden mukaista toimintaa.

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että sähkönsiirtovaihtoehdosta SVE1 voi koitua arvioitua suurempia vaikutuksia Suomijärven pohjoispuolella sijaitsevalle sääksireviirille. Lupa- ja valvontavirasto ei kuitenkaan katso vaikutuksen muodostuvan merkittävän kielteiseksi.

Arvioinnissa vähäiselle huomiolle jäänyt lajien taipumus käyttää Natura-alueen ulkopuolisia suo-, turvetuotanto- ja peltoalueita on keskeisimpiä arvioinnin puutteita. Tarkastelemalla Porin lintutieteellisen yhdistyksen rajaamaa maakunnallisesti arvokasta linnustoaluetta (MAALI), voidaan kuitenkin tunnistaa ne kohteet Natura-alueen lähiympäristöstä, jotka ovat linnustollisesti arvokkaimpia. Peilaten tätä hankkeen vaikutusmekanismeihin ja -alueeseen voidaan riittävällä varmuudella tehdä johtopäätös siitä, ettei Natura-alueen lajisto ainakaan ensisijaisesti hyödynnä hankealuetta elinkierrossaan. Täten voidaan myös Natura-alueen ulkopuolisia alueita käyttäviin suojeluperusteena oleviin lintulajeihin kohdistuvat merkittävät kielteiset vaikutukset poissulkea.

Hankkeen yhteisvaikutusten arvioinnissa huomioimatta jäänyt Jäkäläkankaan hanke ei arvioida aiheuttavan Haitinkankaan hankkeen kanssa sellaisia vaikutuksia, jotka muodostuisivat Suomijärven Natura-alueen suojeluperusteille merkittäviksi.

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että arvioinnin johtopäätökset ovat todennäköisesti oikeat, vaikkakin edellä mainittujen puutteiden myötä sisältävät ne arvioinnissa esitettyä suurempia määriä epävarmuuksia. Lupa- ja valvontavirasto yhtyy arvioinnin johtopäätökseen, että hankkeesta ei aiheudu Suomijärven Natura-alueen suojeluperusteena oleviin lajeihin merkittäviä kielteisiä vaikutuksia. On kuitenkin tarkastelun perusteella selvää, että sähkönsiirron vaihtoehdolla SVE1 on Natura-alueen suojeluperusteisiin vaihtoehtoa SVE3 suurempia vaikutuksia, jokseenkin nämäkään vaikutukset eivät Lupa- ja valvontaviraston arvion mukaan muodostu merkittäviksi kielteisiksi.

1.3 Lupa- ja valvontaviraston johtopäätös Natura-arvioinnista

Luontodirektiivin 6 artiklan 3 kohdan mukaan toimivaltaiset viranomaiset voivat antaa hyväksyntänsä suunnitelmalle tai hankkeelle vasta varmistuttuaan siitä, ettei suunnitelma tai hanke vaikuta kyseisen Natura-alueen koskemattomuuteen. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että hankkeelle voi myöntää luvan tai suunnitelman hyväksyä vain, kun Natura-alueen suojeluperusteena oleviin luontoarvoihin kohdistuvat merkittävästi heikentävät vaikutukset ovat poissuljettuja (LSL 39 §).

Arviointi antaa edellytykset merkittävien heikentävien vaikutusten poissulkemiseen.

2 Asian käsittelijät

Asian on esiteltyt ylitarkastaja Niilo Aro ja ratkaissut ylitarkastaja Tuomas Lahti. Lausunto on hyväksytty sähköisesti. Merkintä hyväksynnästä on lausunnon viimeisellä sivulla.

3 Suoritemaksu

Suoritemaksu on 1328 euroa.

Luonnonsuojelulain 35 §:n 2 momentin mukainen Lupa- ja valvontaviraston lausunto Natura-arvioinnista on Lupa- ja valvontaviraston maksuista vuonna 2026 annetun valtioneuvoston asetuksen (1177/2025) liitteen mukaan maksullinen julkisoikeudellinen suorite, josta Lupa- ja valvontavirasto perii ajankäyttöön perustustuvan maksun (83 e/tunti). Arvioinnin tarkastamiseen ja lausunnon valmisteluun on käytetty 16 tuntia.

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että lausunnosta perittävän maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua Lupa- ja valvontavirastolta kuuden kuukauden kuluessa tämän lausunnon antamispäivästä. Maksun oikaisuvaatimusohje on lausunnon liitteenä.

Tiedoksi

Elements Suomi Oy
Metsähallituksen kirjaamo
Lounais-Suomen Elinvoimakeskus

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihde: 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/52640/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/52640/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Aro Niilo 05.06.2026 13:29

Ratkaisija Lahti Tuomas 05.06.2026 13:22